

'Politieke partijen hebben kansen'

Gerrit Voerman: Groei moeilijk, maar wel mogelijk

Politieke partijen hebben, ondanks de gestage teruggang, toekomstkansen. 'Het is moeilijk om nieuwe leden te winnen', zegt Gerrit Voerman, hoogleraar aan de Rijksuniversiteit Groningen. 'Maar het blijkt mogelijk. En het is nodig.' Het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen publiceerde deze maand de jaarlijkse stand: een groei van het ledenaantal met 10 procent, grotendeels dankzij Forum voor Democratie.

'Een verkiezingsjaar laat altijd aanwas zien', zegt Voerman. 'Wat opvalt is de sterke groei voor Baudet's FvD met name onder jongeren. Het blijkt mogelijk om, met inzet van sociale media, jongeren aan je te binden.'

[Lees verder >](#)

Het karwei

Het karwei zit er op. Vorige week heeft Nederland afscheid genomen van Ruud Lubbers, de langstzittende minister-president. Als leider van drie kabinetten tussen 1982 en 1994 loodste 'Ruud Shock' het land door de grootste crisis sinds de Tweede Wereldoorlog. Bij zijn overlijden werd hij geprezen als een icoon van een tijdperk. Net als Drees eerder. Premier Mark Rutte herdacht zijn voorganger tijdens de herdenkingsdienst in Rotterdam. Lubbers' biografie staat op www.parlement.com.

[Lees verder >](#)

Geerten Bogaard, universitair docent Leiden

'...Wij zijn hier bijeen om de politieke partij in de gemeenten te begraven. U ziet nog geen kist, maar die komt straks wel. Dat maakt voor deze gelegenheid ook niet zo veel uit. Want voor zover u al niet zeker weet dat politieke partijen op sterven na dood zijn, dan hoopt u daar in ieder geval sterk op. Dus kan het gedenken vast beginnen. Van dingen vooral, die we niet zullen missen...'

[Lees de column >](#)

Duitsland

Unie & Lidstaten

De laatste loodjes op weg naar Merkel IV.

> [Lees verder](#)

Italië

Verkiezingen als begin van politieke instabiliteit?

> [Lees verder](#)

Brexit

Nieuwe aflevering van de soap.

> [Lees verder](#)

Agenda

7 maart 2018, Den Haag

[Nederland en de EU: tijd om kleur te bekennen?](#)

Democratie in Debat

13 maart 2018, Den Haag

[Politiek Café](#)

Democratie in Debat

23 maart 2018, Den Haag

[Grondwetdag voor scholieren 2018](#)

Andere activiteiten

> [Uitgebreide agenda](#)

Lokale stemmen

Verkiezingen gemeenteraad

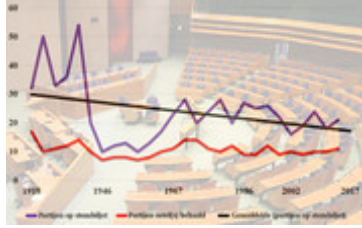
Waarom stemmen mensen op lokale politieke partijen? Uit weerzin tegen 'Den Haag'? Of omdat ze plaatselijke kwesties belangrijker vinden? Een onderzoek.

> [Lees verder](#)

Raadsverkiezingen als graadmeter

Gemeenteraadsverkiezingen gelden wel degelijk als opiniepeilingen voor regering, coalitie en oppositie in Den Haag. Een terugblik.

> [Lees verder](#)

'Alsjeblift geen grote ingrepen'

De lokale democratie is aan versterking toe. Maar laat het niet verzanden in grootschalige structuuringrepen. Een opinie.

> [Lees verder](#)

De andere politiek op het gemeentehuis

Hoe linkser hoe activistischer, hoe rechtser hoe neutraler. Hoe gemeenteambtenaren in de wandelgangen van het stadhuis opereren. Een onderzoek.

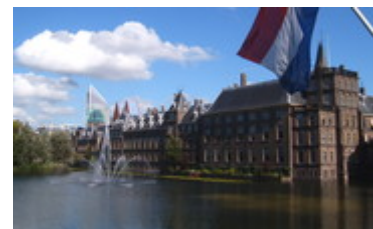
> [Lees verder](#)

Gemeenteraden als kweekvijver

Ministers en Kamerleden zijn vaak begonnen als raadslid. De gemeenteraad als kweekvijver voor het Binnenhof. Een overzicht.

> [Lees verder](#)

Gemeenteraden in de geschiedenis

Over de Tweede Kamer bestaat al een boek. Over kabinetten zijn vele boeken geschreven. Er komt nu ook een boek over de geschiedenis van de gemeenteraad. Een aankondiging - en een inblikje.

> [Lees verder](#)

Voor of tegen de Sleepwet

Artikelen

Op 21 maart gaat het niet alleen over de gemeenteraden. Parallel is er ook een referendum over de Sleepwet, de nieuwe wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Een analyse.

> [Lees verder](#)

Kolonialisme in de West?

Hoe koloniaal is het ingrijpen van de Nederlandse regering op Sint-Eustatius, een van de eilanden van de Nederlandse Antillen? Een beschouwing.

> [Lees verder](#)

Referendum op z'n eind?

Rutte III mag wel met een beter verhaal komen om het referendum zonder een referendum te begraven. Anders wordt het lastig in de Eerste Kamer. Een voorspelling.

> [Lees verder](#)

Premier als beschermheer

Is premier Rutte, net als zijn voorgangers, te lang te loyaal aan collega's die in politieke problemen komen? Misschien wat langer nadenken? Een beschouwing.

> [Lees verder](#)

Voorzitter, [maar] het is de waarheid. (...). Want mijn politieke loopbaan is een aaneenschakeling van inschattingsfouten.

Minister-president Mark Rutte in de Tweede Kamer tijdens het debat na het aftreden van minister Zijlstra (buitenlandse zaken).

En verder

Nieuws

Bijna elke regio heeft een 'eigen' vertegenwoordiger in de Tweede Kamer. Een column.

[Lees verder >](#)

Een nuttige heroverweging van de financiering van politieke partijen met wat vragen. Een reactie op een evaluatie.

[Lees verder >](#)

Zij werkten met Lubbers samen

[Wim Kok](#) - Lubbers III

[Onno Ruding](#) - Lubbers I en II

[Bert de Vries](#) - fractievoorzitter CDA

[Elco Brinkman](#) - fractievoorzitter CDA

[Wim Deetman](#) - Lubbers I en II

[Ed Nijpels](#) - Lubbers II

[Joris Voorhoeve](#) - fractievoorzitter VVD

[Neelie Kroes](#) - Lubbers I en II

[Hans van den Broek](#) - Lubbers I, II en III

[Frits Korthals Altes](#) - Lubbers I en II

Eerdere affaires rond ministers

2016-2017 - Teevendeal, Opstelten/Teeven/Van der Steur

2006 - Schipholbrand, Donner/Dekker

2002 - Bouwfraude Schipholtunnel, Korthals

1996 - CTSV-affaire, Linschoten

1994 - IRT-affaire, Hirsch Ballin/Van Thijn

1990 - Visfraude, Braks

1988 - Paspoort-affaire, Van Eekelen/Van der Linden

Partners

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners. [Lees verder >](#)

[> Eerder verschenen nummers](#)

[> Contact met de redactie](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)

[Partijen](#)

[Tweede Kamer](#)

[Eerste Kamer](#)

[Regering](#)

[Polder](#)

[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[Praktisch Europa](#)

[Europa in de wereld](#)

[Nederland en Europa](#)

[Hot Issues](#)

[Beleid en toekomst](#)

[Wie doet wat](#)

[Wat komt eraan](#)

Montesquieu- Instituut.nl

[Het instituut](#)

[Onderzoek](#)

[Onderwijs](#)

[Activiteiten](#)

[Publicaties](#)

[Europa](#)

[Nederland](#)